

DAYTONIN APINAOIKEUDENKÄYNTI

Daytonissa Yhdysvalloissa vuonna 1925 käyty niin kutsuttu apinaoikeudenkäynti on tullut kuuluisaksi. Monet kristitytkin hätääntyivät siitä turhaan.

”Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus. Sinä lisäät kansan, annat sille suuren ilon; he iloitsevat sinun edessäsi, niinkuin elonaikana iloitaan, niinkuin saaliinjaossa riemuitaan. Sillä heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän käskijänsä sauvan sinä särjet niinkuin Midianin päivänä; ja kaikki taistelun pauhussa tallatut sotakengät ja verellä tahratut vaipat poltetaan ja tulella kulutetaan. Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus.”
(Jes. 9:1-5)

Evoluutio-oppia rajoittava laki

Yhdysvalloissa Tennesseeen osavaltiossa tuli alkuvuodesta 1925 voimaan laki, joka kielsi opettamasta kouluissa Raamatun luomiskertomusta vastaan tähdättyjä oppeja.

Yhdysvaltain demokraattipuoleen kolminkertainen presidenttiehdokas **William Jennings Bryanin** johti kampanjaa evoluutio-opetuksen kieltämiseksi 1920-luvulla.

Evoluutio-opetusta rajoittava ”Butlerin asetus” kielsi evoluution opettamisen Tennesseeen julkisesti rahoitetuissa kouluissa. Asetuksessa kiellettiin ”minkä tahansa sellaisen teorian opettaminen, joka kieltää Raamatun opettaman kertomuksen jumalallisesta luomisesta, opettaen sen sijaan, että ihmiset ovat kehittyneet alemmista eläimistä.”

William Jennings Bryan Yhdysvaltain ulkoministerinä vuosina 1913-1915

Sijaisopettaja uhmasi lakia

Nuori jalkapallovalmentaja ja sijaisopettaja **John Thomas Scopes** kuitenkin uhmasi heti samana vuonna tätä kieltoa ja opetti koulussaan evoluutioteoriaa eli kehitysoppia. Itse asiassa Amerikan

kansalaisoikeusliitto ACLU oli palkannut hänet tähän tehtävään tarkoituksenaan selvittää, rikkoiko tämä kielto maan perustuslakia.

John Scopes kuukautta ennen oikeudenkäynnin alkua kesäkuussa 1925

Scopes suostui itse uuden lain kokeilijaksi kaupunginvaltuuston kehottamana. ACLU eli American Civil Liberties Union oli lupautunut jo etukäteen huolehtimaan puolustuksesta. Kaupunginisten tarkoituksena oli saada Daytonin kaupungille kansallista huomiota ja sen tuottamia lisätuloja.

Puolustuksen huolenaiheita

Tässä onnistuttiinkin yli odotusten, kun syyttäjän avustajaksi saatiin kuuluisa kansanmies, evoluutio-opetusta vastustavan lainsäädännön isä **William Jennings Bryan**. Puolustuksen asianajajaksi puolestaan ilmoittautui vapaaehtoisena eräs USA:n parhaista asianajajista, **Clarence Darrow**, jonka mielestä evoluution ja luomisen välinen väittely oli jälleen uusi esimerkki uskonnon ja tieteen ikuisesta sodasta. Darrow oli vakaumukseltaan agnostikko, Bryan fundamentalisti. Daytonin kaupunki täyttyi toimittajista. Turisteja tuli odotettua vähemmän, sillä sanomalehtien ja radion avulla oikeudenkäynnin kulkua pystyttiin muutenkin seuraamaan ympäri USA:ta.

Clarence Seward Darrow (1857-1938)

William Jennings Bryan oli huolissaan, koska hän tiesi, että evoluutio-opin avulla jo tuolloin perusteltiin eugeniikkaa eli ihmisrodunjalostusta. Sillä perusteltiin *laissez faire* (lue: lesefeer) -kapitalismia. Se tarkoittaa täysin vapaata markkinataloutta ja täyttä välinpitämättömyyttä. Tämä ranskankielinen sanonta tarkoittaa sananmukaisesti: antakaa tehdä.

Bryan käsitti myös, että evoluution avulla puolustettiin imperialismia eli valtion vallan laajentamista ulkomaille ja siirtomaiden riistoa. Sillä puolustettiin militarismia eli sotilasvaltaa ja sodan käyttöä vallan välineenä.

Evoluutio johti ihmisjalostukseen

George William Hunter oli kirjoittanut evoluutio-opin pohjalta biologian oppikirjan kouluja varten. Se oli jo tuolloin avoimen rasistinen ja opetti eri ihmisrotujen olevan eri kehitysasteella evoluutiossa. Lisäksi sen mukaan yhteiskunnassa tulisi säädellä ihmisten lisääntymistä ja näin ohjata ihmislajin evoluutiota parempaan suuntaan.

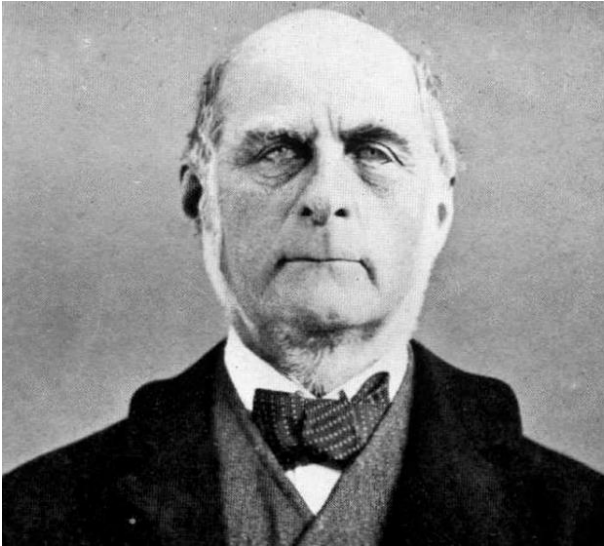

George William Hunter (1863 – 1948)

Esimerkiksi rikolliset, työttömät ja perinnöllisistä sairauksista kärsivät edustavat Hunterin mukaan huonompaa ihmisainesta, jonka ei tulisi saada lisääntyä, ja tämä tulisi varmistaa poliittisin toimin. Tämän hän esittää loogisena johtopäätöksenä Darwinin ajatuksista.

Hänen kuvaamansa näkemykset liittyvät Darwinin sukulaispojan **Francis Galtonin** (1822-1911) kehittämään *eugeniikan* ”tieteenalaan”, jonka tavoitteena oli evoluutioteorian periaatteita soveltaen parantaa ihmislajin terveyttä ja perimän laatua.

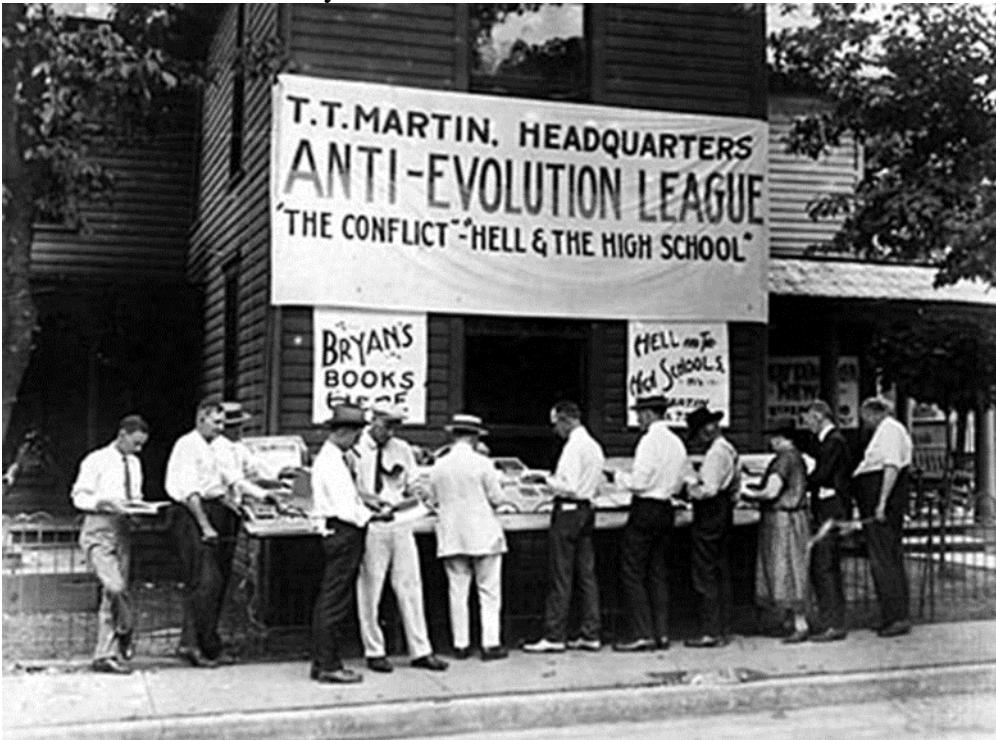
Darwin ei olisi siis välttämättä ollut samaa mieltä serkkunsa Galtonin kanssa. Eugenistien (kuten Galtonin ja Hunterin) mielestä eugeniikka toki oli myös sivistynyttä, ja esimerkiksi heikomman aineksen sterilisointi oli mitä humaaneinta. He harmittelivat vain sitä, ettei rahvas vielä ymmärtänyt sen hyvyttä, koska evoluutioteoria ei ollut saavuttanut laajaa hyväksyntää. Olennaista oli, että ihmislajin selviytyminen ja kehittäminen oli nyt otettava tiedemiesten ohjaukseen. Psykometrialla, rodunjalostuksella ja muilla tekniikoilla voitaisiin luoda uusi parempi ja onnellisempi yhteiskunta.

Francis Galton (1822-1911)

englantilainen tutkimusmatkailija, kirjailija, antropologi, psykometrikko ja tilastotieteilijä sekä Charles Darwinin serkkupuoli

Bryan oli tästä selvillä, ja hän ymmärsi, että jos evoluutio-oppi hyväksytään yhteiskunnassa, lähimmäisenrakkautta tulee monellakin sektorilla vähitellen häviämään. Nykyään olemme todistamassa tämän kehityksen alkusoittoa.

Evoluution vastustajien ständi Scopesin oikeudenkäynnissä. Literary Digest-lehti, 25.7.1925.

Kansainvälistä huomiota

Vielä samana vuonna Daytonissa Tennesseen osavaltiossa Yhdysvalloissa järjestettiin Scopesin oikeudenkäynti. Siitä käytettiin myös nimeä Daytonin apinaoikeudenkäynti. Virallinen nimi oli kuitenkin Tennesseen osavaltio vastaan John Thomas Scopes. Scopes todettiin syylliseksi ja tuomittiin 100 dollarin sakkoihin. Oikeudenkäynti sai laajaa kansainvälistä huomiota.

Evoluution opettamisesta syytetty John Scopes toinen vasemmalta oikeussalissa Daytonissa, Tennesseessä kesällä 1925

Puolustus hiillosti ja pilkkasi oikeudenkäynnin aikana William Bryania, niin että hän kuoli sydänhalvaukseen viisi päivää oikeudenkäynnin jälkeen 65-vuotiaana.

William Jennings Bryan (1860-1925)

Naurunalaisiksi

Kohu ei kuitenkaan laantunut. Lehdistö ja julkinen sana ottivat kansainvälisesti kantaa oikeudenkäyntiin. Se alkoi puida kehitysopin ja luomisuskon välisiä eroja ja asettui useimmiten kehitysopin kannalle. Ne, jotka pitivät kiinni Raamatusta ja lakipykälästä, tehtiin naurunalaisiksi.

Myös [Helsingin Sanomat](#) raportoi oikeudenkäynnin päättymisestä 24. heinäkuuta 1925 käyttäen jutusta ilmaisuja ”omituinen” ja ”lystillinen”, millä lehti asettui kannattamaan darwinismia.

Tennessee osavaltion korkein oikeus kumosi Scopesin saaman tuomion vuonna 1927 muotovirheen vuoksi. Tuomiota ei ollut langettanut valamiehistö, kuten olisi pitänyt, vaan oikeuden puheenjohtaja henkilökohtaisesti.

Vaikka Scopes hävisi oikeudenkäynnin, monet tiedemiehet, tavalliset kansalaiset ja jopa useat uskovaisetkin alkoivat hävetä raamatullista luomisuskoa, jonka varaan he olivat aikaisemmin rakentaneet elämänsä, koska evoluution kannattajat pitivät heitä ankarasti pilkkanaan. Tämä oli juuri sitä, mihin sielunvihollinen oli pyrkimässä.

Yksi hammas

John Scopesin kannattajat ja hänen puolustusasianajajansa julistivat, että raamatulliset uskovat ovat väärässä, koska tiede on todistanut, että ihminen on kehittynyt apinasta. Näin Raamattu on siis aikansa elänyt, ja on aika ryhtyä ajattelemaan tieteellisesti.

Puolustusasianajajat ja heidän kannattajansa käyttivät oikeudenkäynnin jälkeisessä mediarummutuksessa tärkeänä todisteena hammasta, joka oli löytynyt Nebraskasta. Kehitysoppia kannattavat tiedemiehet pitivät sitä apinaihmissen hampaana ja siis puuttuvana lenkkinä, joka todisti, että ihminen on kehittynyt apinasta. Raamatulliset uskovat olivat heidän mielestään taantumuksellisia, koska he vastustivat tiedettä ja kehitystä. Siksi heidät tehtiin naurunalaisiksi.

”Nebraskan ihmisen” hammas

Jo vuonna 1922 eri tiedelehdissä oli kokoaukeaman kuvia Nebraskan apinaihmisistä. Kuvaus oli niin elävää, että kenellekään ei jäänyt epäselväksi, mistä ihminen oli kehittynyt. Yhden ainoan hampaan ympärille oli hahmoteltu ”tieteellinen” selostus alkuihmisistä. Hänelle luotiin vaimokin, Nebraskan miehen naaras. Hänelle kaavailtiin elinympäristö, ja hänen elintapansakin osattiin määrittellä.

”Nebraskan ihminen”

Mielikuvatodiste

Tieteellisenä asiantuntijana esiintyi esimerkiksi **G. Elliot Smith**, joka hahmotteli myös niin sanottua Piltdownin ihmistä Englannissa.

Alkuihmisen tarina lähetettiin kauniisti kuvitettuna kautta maailman lukijoiden ihmeteltäväksi. Luomisoppia kannattava syyttäjä ja hänen kannallaan olevat opetusviranomaiset saatiin näyttämään vanhoillisilta tieteellisen ajattelutavan vastustajilta.

Nebraskan ”apinaihminen” *Hesperopithecus haroldcookii*. Kuva on julkaistu *Illustrated London News*-lehden sivuilla vuonna 1922.

Käsin kosketeltavan todistuskappaleen olemassaolo sai monet epäröimään uskoaan luomiseen ja aiheutti valtavan reaktion kristillisessä maailmassa.

Grafton Elliot Smith (1871-1937)

Pahkasian hammas

Kolme vuotta oikeudenkäynnin jälkeen, vuonna 1928 tiedemiehet totesivat, että Nebraska-apinaihmissen hammas kuului sukupuuttoon kuolleelle sialle. Vuonna 1972 tällainen sika käveli elävänä tutkijoita vastaan Chacossa Paraguayssa.

Eteläamerikkalainen villi pahkasika prosthennopsis, jolle Nebraskan ihmisen hammas todellisuudessa kuului

Kun oikeudenkäynnistä oli kulunut 42 vuotta, Scopes tunnusti, että koko oikeusprosessi oli etukäteen suunniteltu kehitysopin eteenpäin viemiseksi.

Ainoana todisteena koko jupakassa oli pieni kivettynyt hammas, joka todellisuudessa kuului pahkasialle, ja sillä saatiin kuohutettua koko maailmaa.

Evangelikaalisuuden synty

Tämän vanhan oikeudenkäynnin seurauksia voimme todeta ympärillämme vieläkin. Evangelikaalisuuden syntymiseen Daytonin apinaoikeudenkäynnillä oli merkittävä vaikutus. Evangelikaalisuus ei ole sama kuin evankelisuus. Se tarkoittaa ajattelumallia, joka on hylännyt täyden ns. fundamentalistisen näkemyksen Raamatusta.

Evangelikaalisuudessa näkyy merkkejä luopumisesta uskosta Raamatun täyteen erehtymättömyyteen. Se on tehnyt kompromissin kehitysopin ja luomisuskon välillä. Luomispäivät on venytetty miljoonien vuosien mittaisiksi, vaikka Raamattu ei anna sille näkemykselle tukea. Se on noussut täysin kehitysopista.

Se hyväksyy raamatullisiksi keskenään vastakkaisiakin seurakuntamalleja. Vaikka evangelikaalisuuden piirissä vaikuttaa uskovia ihmisiä ja se kantaa vanhoillisen, jopa raamatullisen hengellisyyden leimaa, se hyväksyy jonkin verran liberaaliteologisia näkemyksiä. Ollaan varovaisia ajattelemaan, että Raamatun alkuteksteissä ei ole virheitä.

On aika korjata erehdys

Suomenkin hengellisessä kentässä näkyvät tänä päivänä nämä raatelun jäljet. Kuitenkin kysymys oli petoksesta. Apinaoikeudenkäynnin yhteydessä tapahtunut hyökkäys kristinuskon perustuksia vastaan jähmettää vieläkin uskovia, vaikka oikeussalissa esitetyt kehitysopin kannattajien perustelut on osoitettu vääriksi.

Lopputuloksena voidaan sanoa, että uskovat ovat hätääntyneet suotta. Ei ole tarpeen hylätä Raamatun Sanan auktoriteettia eikä uskoa sen täyteen erehtymättömyyteen. Nyt on tullut aika korjata tämä erehdys.

Ihmisten mielettömyys

Voi mielettömyyttäanne! Onko savi savenvalajan veroinen? Ja sanooko työ tekijästään: ”Ei hän ole minua tehnyt”, tai sanooko kuva kuvaajastaan: ”Ei hän mitään ymmärrä”? Vain lyhyt hetki enää, niin Libanon muuttuu puutarhaksi, ja puutarha on metsän veroinen. Sinä päivänä kuurot kuulevat kirjan sanat, ja sokeiden silmät näkevät vapaina synkeästä pimeydestä. Nöyrät saavat yhä uutta iloa Herrassa, ja ihmisistä köyhimmätkin riemuitsevat Israelin Pyhästä.
(Jes. 29:16-19)

Jeesus sanoo: ”Herran, Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan ilosanomaa nöyrille, lähettänyt minut sitomaan särjettyjä sydämiä, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kirvoitusta.” (Jes. 61:1)

Jeesus tahtoo vapauttaa uskovat täyteen evankeliumin vapauteen. Hän on valmis antamaan meille jälleen iloisen luottamuksen Raamatun Sanan puhtauteen, että voisimme häiriintymättä pitää kiinni Raamatun sanomasta.

Ilosanoma on yhtä voimallinen ja vastaanottamisen arvoinen kuin ennenkin: Jeesus elää ja pelastaa vielä. Vangituille koittaa vapaus Hengessä. Kahlitut omattunnot voivat luottaa siihen, että Jumala loi maailman kuudessa päivässä. Raamattu tarjoaa vain yhden opin, Jumalan suunnitelman meidän elämäämme varten. Jumalan Sana ei ole menettänyt voimaansa vuosituhansien saatossa.

”Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi, jotka tekevät karvaan makeaksi ja makean karvaaksi! Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestänsä!”
(Jes. 5:20-21)

”Minä riemuitsen sinun puheestasi, niinkuin suuren saaliin saanut.” (Ps. 119:162)

Historiallisia hyökkäyksiä Raamattua vastaan

Esittelen Youtubessa kolme erilaista historiallista hyökkäystä Raamattua vastaan. Ensimmäinen niistä kohdistui Raamatun kirjojen ja niiden kirjoittajien aitouteen. Se on katsottavissa otsikolla ”Pappi Simon ja professori Semler” Youtubessa linkissä:
https://www.youtube.com/watch?v=Y08SQoH_c8

Toinen pyrki kiistämään Raamatun kertoman ajanlaskun paikkansapitävyyden. Se kertoo naisfaarao Hatsepsutista ja avautuu tästä linkistä:
<https://www.youtube.com/watch?v=-CrdUjO49e8>

Kolmannessa hämäsyrytyksessä pyrittiin horjuttamaan Raamatun luomiskertomusta. Se on ylläolevassa kirjoituksessa esitelty Daytonin apinaoikeudenkäynti. Video avautuu tästä linkistä:
<https://www.youtube.com/watch?v=eUXZwUs3mRU>

Eli hämäys on nyt kohdistunut teologian, historian ja alkuperätieteiden alueille jo toista sataa vuotta.

Kaikki nämä kolme yritystä on sittemmin pystytty osoittamaan petoksiksi tai väärinkäsityksiksi. Ei mikään niistä eikä mistään muustakaan hyökkäysyrityksestä ei kuitenkaan ole pystynyt horjuttamaan Raamatun auktoriteettia eikä luotettavuutta.

Päinvastoin on osoittautunut todeksi se, että Jumalan Sana pysyy iankaikkisesti. Hyökkäykset ovat siis kääntyneet itseään vastaan.

Kuitenkin sama hämäys jatkuu vielä tänä päivänä. Vanhoja iskulauseita ja oppeja toistellaan edelleen, ja se osoittaa, että uusia ei ole enää löydetty entisten kumouduttua.

Moni uskovainen on hätäntynyt nykyisten hyökkäysten edessä. On vaiettu Raamatun kirjojen aitoudesta. Jotkut ovat tulleet varovaisiksi esittämään, että maailmankaikkeus on vain 6000 vuoden

ikäinen. Jotkut ovat jopa ryhtyneet teistisiksi evolutionisteiksi eli uskovat, että maailma on ollut olemassa miljoonia vuosia ja Jumala on luonut kaiken evoluutiota hyväksi käyttäen.

Nyt on korkea aika palata alkuun.

Älkää antako hämätä itseänne vaan nouskaa ja kertokaa eteenpäin, että petos on paljastunut ja meillä on oikeus ja vapaus luottaa koko Raamattuun Jumalan erehtymättömänä Sanana, luottaa sen kirjoittajiin, luottaa sen aikamäärityksiin ja kertomukseen maailman luomisesta kuudessa päivässä. On aika paljastaa tämä hämäys julkisesti ja ohjata Suomen kansaa alkuperäisen tieteen alueelle takaisin.

Meidän sota-aseemme eivät ole lihalliset, vaan ne ovat voimalliset Jumalan edessä hajottamaan maahan linnoituksia.

Me hajotamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaisiksi Kristukselle.

(2 Kor. 10:4-5)

Amerikan mustat orjat lauloivat jo kauan sitten: ”Joshua fit the battle of Jericho.” ”Joosua se marssi alas Jerikoon, ja sen muurit sortuivat.”

Puhukaa suloisesti Jerusalemile ja julistakaa sille, että sen vaivanaika on päättynyt, että sen velka on sovitettu, sillä se on saanut Herran kädestä kaksinkertaisesti kaikista synneistensä.

(Jes. 40:2)

Juhana Lehmuskoski